

CUMHURİYET OKULU'NUN TARİHÇESİ

Çanakkale Merkez Aslanca Mahallesi, Hasan Mevsuf Sokakta ters T planlı, tek katlı bahçeli 8 dersaneli bir yapıdır. Rum cemaati tarafından yaptırılan yapı “Kale-i Sultaniye Rum Erkek Mektebi” olarak 1904 yılında öğretime başlamıştır. Aynı manasıyla 1923'te “Cumhuriyet ilk mektebi” adını aldığı, 1924-27 yıllarında karma eğitim yaptığı, 1927 tekrar erkek mektebi olarak kullanıldığı 1928'de tekrar karma eğitime döndüğünü biliyoruz. Bu yıllara ait bilgilerimiz çok net değil. Ancak 1930'lu yıllardan itibaren daha net bilgilere sahibiz. O günlerde okul kıyafeti belden lastikli siyah önlük ve önde uçları sivrilen geniş ve beyaz yaka idi. Genellikle anneler tarafından dikilirdi. Okula yeni başlayanların başucu kitabı kapağında, Atatürk'ü, kara tahta önünde yazı öğretirken gösteren "Alfebe" idi. Okul defteri olarak tek çizgili defterler yanında sarı yapraklı matematik defterleri kullanılıyor ve yuvarlak siyah kurşun kalemlerin değişmez markası timsah resmi Alligator ve Faber'di. En önemlisi bunların taşındığı tahta çantaları. Köşeleri demirli bu tahta çantalarla yapılan tokuşturma savaşları genellikle tamircide sona ererdi.

O dönemde cumartesi öğleye kadar görülürdü. Hafta içi günler sabahtan 3, öğleden sonra 2 ders olmak tam gün ders yapılırdı. Aritmetik, Türkçe, Aile Bilgisi, Hayat Bilgisi, Tabiat Bilgisi, Tarih, Coğrafya, Yurttaşlık Bilgisi, Yazı, Resim, Müzik, Jimnastik dersleri okutulurdu. İlk dersler genellikle jimnastik olurdu. Böylece sabah jimnastiği de birlikte yapılmış olurdu. O zamanlar spor ayakkabı ve eşofman pek bulunmuyordu. Müzik dersleri genellikle öğleden sonraydı. Okuldaki elişi dersleri öğrencilere ileride işlerine yarayacak becerileri kazandırmaya yönelikti. Pek çok erkek düğme dikmeyi, yama yapmayı o sıralarda öğrenmiştir. Sınıflar 30-35 kişiydi. Tahta sıralarda bazen 3 kişi oturulurdu. Kız erkek ayırımı yapılmazdı. O zamanlarda da çocukların vazgeçemedikleri şey, oyun zannettikleri yaramazlıktı. Bunun armağanı da genellikle kulak çekme, cetvelle ele vurma, kapı yanında ayakta durma, olurdu. O zamanlar 29 Ekim ve 23 Nisan gibi Ulusal Bayramlar daha büyük coşku ve heyecanla kutlanırdı. Okullar daha gösterişli törenler için birbiriyle yarışlırdı. Cumhuriyet Okulu'nun en büyük rakibi İstiklal Okulu idi. O günlerde okullarda gösterişli sergiler düzenlenir, küçük sahne oyunları hazırlarlardı. Bu oyunlar okul içindeki sahnede sunulur ve genellikle çok beğeni kazanırdı. Bu bayramdaki çocuk balolarında okuldaki piyano mutlaka kullanılırdı. Yılsonu törenlerinde de yıl içindeki etkinlikler yeniden sahnelenirdi. İki okul arasındaki rekabet hoş şu dizelerle kuşaktan kuşağa ulaşırdı.

Cumhuriyet Okulundakiler;

“Gazi gaz kokar, İstiklal is kokar, Cumhuriyet mis kokar” diye bağırdılar.

İstiklal Okulundakiler buna karşılık;

“Gazi gaz kokar, Cumhuriyet is kokar, İstiklal mis kokar” derlerdi.

Cumhuriyet Okulu'nun o günlerdeki öğretmenleri hatıralarda hala yaşıyorlar. İşte bazıları; Yusuf APAYDIN, Kevser TUTAN, Fahrünisa TARI, Kamil Bey, İbrahim Bey, Şeref Bey, Ziya Bey, Ruhi Bey, Turan Bey, İrfan Bey, Mürvet BAYAR, Sabri BAYAR, Lütfiye İLKER, Ayşe GÜREL, Muzaffer ECE, Zakire AKOROL, Ünzile ERDEM, Basri ŞENER, Nuru TAŞKIN, Hayri ÖNAL, İzzet BOZKURT, Mehdi URFA, Hüseyin DARICI, Halil DOĞRAYAN, Meliha ÖZBEK, Emine AYTEKİN bunlardan sadece birkaçı. Onları ve isimlerini anımsayamadığımız diğerlerini saygıyla anıyoruz.

1997 yılına kadar ilkokul olarak eğitim veren okulumuz 1997 yılında “8 Yıllık İlköğretim Okulu” olarak eski ilkokul ve ortaokulların yerini almıştır. İlköğretim Okulu olarak sayısız öğrenciyi başta Fen Liseleri olmak üzere Askeri Liselere, Anadolu Liselerine, Anadolu Öğretmen Liselerine, Sosyal Bilimler Liselerine vb. göndermenin gururunu yaşamıştır.

Okulumuz 6287 Sayılı Kanun gereği 13/06/2012 tarihinde Cumhuriyet Ortaokulu’na dönüştürülmüştür.

117 yıldır ilimizin önde gelen eğitim kurumu olan Cumhuriyet Okulu günümüzde de bu işlevini “Cumhuriyet Ortaokulu” olarak köklerini geçmiş ile beslediği “fidanlarını” geleceğe hazırlamanın haklı gururunu yaşamaktadır.